

[H. C. Toff.]

med 14 promille; det vil ikke kunne give dem en tilstrækkelig stor indtægt. Tiden siden da har vist, at det ikke var rigtigt, hvad regeringen mente, og navnlig står man i det kommende finansår over for store udgiftsstigninger i amterne, således at så godt som alle amter på et par undtagelser nær må udskrive meget store beløb hos kommunerne.

Den befolkningsudvikling, vi gennem mange år har været vidne til, bevægelsen fra land til by, har siden 1961 været af stort omfang. Denne bevægelse har for de egentlige, de rene landkommuner haft alvorlige konsekvenser; de har ikke fået indkomststigninger på linje med andre kommunegrupper, hvor befolkningstallet har været stigende. Hvor landkommuner for få år siden betragtedes som skattely og derfor trak gode skatteydere til sig, er der sket en udvikling, der betyder, at de rene landkommuner efterhånden er de kommuner, der har de høje beskatningsprocenter, og hvor skattebyrden, når ejendomsskatterne medregnes, er mere belastende end i de kommuner, der er i udvikling med større håndværksvirksomheder og industriforetagender, og hvor handel og omsætning skaber gode og solide indtægter til borgerne. Selv om det sidste år har været bedre for landbruget end de nærmest forudgående, vil indkomsterne ikke kunne følge med op i de rene landkommuner. Mekaniseringen af landbruget betyder, at en væsentlig del af landmandens lønudgift er flyttet over i forædlingsindustrien, over til virksomheder, der fremstiller landbrugsmaskiner, og til virksomheder, der oparbejder avlen til færdige foderblandinger. Denne flytning af arbejdet bort fra gården, altså bort fra de rene landkommuner, betyder, at løndindkomsterne, der tidligere faldt i sognet, er overflyttet til mere bymæssigt prægede kommuner.

Det er på denne baggrund, man må se det forslag, vi har fremsat sammen med partiet venstre. På baggrund af den udvikling, der har været siden 1961, da den dengang siddende regering gennemførte lovgivningen om amtsskatternes fordeling på kommunerne, har vi fundet det nødvendigt at fremsætte dette forslag, ikke sådan at forstå, at vi ikke mener, det også af

andre grunde er nødvendigt; men på grund af den økonomiske udvikling og den hårde belastning af amterne i de kommende år har vi fundet det rigtigt at fremsætte forslaget nu.

Jeg må erkende, at det er et sent tidspunkt, men jeg mener dog ikke, det er senere, end at forslaget, hvis det får en velvillig behandling, vil kunne gennemføres, således at det får virkning for det kommende finansår. Jeg glæder mig over, at den højtærede indenrigsminister gav udtryk for en velvillig indstilling over for lovforslaget; det samme gjorde den ærede socialdemokratiske ordfører. Jeg har derfor det håb, at lovforslaget må få en let gang gennem tinget, og at vi efter udvalgsbehandlingen kan enes om en ændring af den amtskommunale beskatning på dette område.

A. C. Normann: Det radikale venstre vil lige så lidt som de partier, der hidtil har været repræsenteret med taler i denne debat, på forhånd afvise det foreliggende lovforslag, så meget mindre som der i begrundelsen for forslaget er anført nogle argumenter, som jeg ikke vil frakende en betydelig berettigelse.

Der har formentlig ved udviklingen af de særlig byprægede kommuner i amterne, således som forslagsstillerne har peget på det, fundet en ret betydelig forvriddning sted af byrdefordelingen mellem disse og de rene landkommuner til fordel for de byprægede kommuner, hvis indbyggerantal vokser, og hvis indkomstmasse både på grund af stigningen i antallet af skatteydere og på grund af stigningen i lønninger og andre indtægter formentlig er steget stærkere, end tilfældet er i landkommunerne, hvis vi ser på udviklingen gennem nogle få år. Dette ser i alt fald ud til at være tilfældet, men det vil være nødvendigt at få forandringerne belyst i udvalget, ligesom det ville være rart at kende lidt mere til lovforslagets direkte virkninger, før vi tager endelig stilling til det.

Jeg har skaffet mig oversigt over lovforslagets virkninger i et par amter i Jylland, deriblandt et sønderjysk amt, samt i Odense amt og Assens amtsrådsreds, og det kan ikke nægtes, at forslaget skubber en betydelig del af byrden over på omegns- og byprægede kommuner, selv om virkningen